

Protocol Gescheiden ouders

Inleiding:

Dit protocol beschrijft het beleid en de handelwijze van medewerkers van de Rotterdamse Schoolvereniging met betrekking tot uitwisseling van informatie over leerlingen waarvan de ouders gescheiden zijn.

Dit protocol:

- beschrijft wie voor de wet de ouder van een kind is.
- formuleert uitgangspunten en richtlijnen waar medewerkers van de Rotterdamse Schoolvereniging zich aan zullen houden
- beschrijft de wettelijke verplichtingen van medewerker van de Rotterdamse Schoolvereniging omtrent de informatievoorziening aan ouders.

Uitgangspunten Rotterdamse Schoolvereniging

1. De Rotterdamse Schoolvereniging is gerechtigd naar documenten te vragen (gezag, omgang, verblijfsplek, rechtelijke uitspraken over informatievoorziening ect.) voor zover dit nodig is voor de uitoefening van haar taak.
2. De school moet op de hoogte zijn van hoe ouders het ouderschap praktisch geregeld hebben (ouderschapsplan).
3. Ouderschap houdt niet op (zoals het partnerschap wel doet) bij een scheiding.
4. De school kiest geen partij en vervult geen rol in onenigheid over bv omgangsregelingen maar zal altijd het welzijn van het kind vooropstellen.
5. De school houdt zich aan de wettelijke verplichtingen.
6. De school handelt transparant en consequent. In de berichtgeving per mail wordt, indien mogelijk, altijd de andere ouder in de cc meegenomen.
6. School zal bij voorkeur beide ouders uitnodigen voor oudergesprekken (alleen apart als het niet anders kan).
8. De Rotterdamse Schoolvereniging bewaakt de school als een plek die vrij is van conflict.

Definities: Wie zijn de ouders van een kind?

Dit protocol heeft betrekken op ouders die volgens de wet vader of moeder zijn. De moeder van het kind is de vrouw:

- uit wie het kind is geboren;
- die het kind heeft geadopteerd. De vader is:
- de man die met de moeder getrouwd was (is) toen het kind geboren was (is);
- de man die het kind heeft erkend of geadopteerd;
- de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld; De ouders van het kind zijn de moeder en de vader zoals hierboven omschreven.

Wat is ouderlijk gezag?

Ouderlijk gezag in Nederland omvat het gezag over minderjarigen, meestal gedeeld door beide ouders of door een ouder en een niet-ouder. Bij scheiding behouden ouders in principe beide het gezag, tenzij anders is besloten in een convenant of gerechtelijke uitspraak. De Rotterdamse Schoolvereniging gaat ervan uit dat beide ouders het gezag hebben, en dat, indien dit niet het geval is, de verzorgende ouder het bewijs hiervan toont aan de directeur.

Definitie echtscheiding:

Een echtscheiding betreft het verbreken van een duurzame relatie tussen twee mensen, ongeacht hun huwelijksstatus of geslacht. Het proces van scheiding gaat gepaard met rouw en veranderingen die ook invloed hebben op kinderen. Voor de juiste begeleiding op school is het van belang dat de leerkracht/interne begeleider/directie op de hoogte is van de thuissituatie van het kind.

Informatieplicht ouders

Informatie over gewichtige aangelegenheden met betrekking tot het kind dient door de ouders met school gedeeld te worden (artikel 1:1377b Burgerlijk Wetboek) In geval slechts een van beide ouders belast is met het ouderlijk gezag heeft die ouder de verplichting de andere ouder op de hoogte te houden van gewichtige omstandigheden, inclusief de schoolresultaten.

Informatieplicht scholen

Ouders hebben recht op informatie vanuit school over hun kind, waaronder de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling en leerprestaties. De WPO (artikel 11) bepaalt dat de school actief moet rapporteren over de voortgang van de leerling.

A. Bij twee ouders met gezag:

School heeft informatieplicht naar beide ouders. Als ouders onderling regelingen hebben over informatievoorziening, zoals het zelf doorsturen van rapporten, kan de organisatie hierop aansluiten.

B. Bij één ouder met gezag:

In geval slechts een van beide ouders belast is met gezag dan kan de school volstaan met informatievoorziening aan de met gezag belaste ouder. De ouder zonder gezag heeft recht op informatie op verzoek, maar niet meer dan wat aan de ouder met gezag wordt verstrekt of als het belang van het kind zich verzet tegen het verschaffen van informatie. De ouder zonder gezag moet informeren naar belangrijke zaken die het kind aangaan. De ouder zonder gezag heeft recht op informatie op verzoek, maar niet meer dan wat aan de ouder met gezag wordt verstrekt (artikel 1:377c BW). Als de ouder zonder gezag aangeeft dat informatie niet wordt doorgegeven, moet de school deze informatie verstrekken op verzoek. In dat geval dient de school de met het gezag belaste ouder daarover te informeren. De ouder zonder gezag hoeft dit verzoek maar één keer te doen.

C. Nieuwe partner

Als een van de ouders een nieuwe partner heeft mag de school niet zonder meer de informatie over de voortgang van het kind aan de nieuwe partner verstrekken. Daar is in beginsel toestemming van de andere ouder (met gezag) voor nodig. De nieuwe partner is in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens immers een derde en daaraan mag de school zonder toestemming van de ouders met gezag geen informatie over de leerling mee delen.

Mochten beide ouders instemmen met de aanwezigheid van de nieuwe partner bij een oudergesprek, dan kan de school ook zelf besluiten deze nieuwe partner niet toe te laten tot het oudergesprek, behalve in het geval de nieuwe partner gezien moet worden als de verzorger (of voogd) van het kind in de zin van de WPO. In dat geval hoeft de school hiervoor geen instemming van de andere ouder te vragen.

Welke ouder heeft recht op welke informatie?

Hieronder vindt u een schema waarin de soorten verbintenissen tussen ouders zijn omschreven. Dit geeft inzicht in welke ouder recht heeft op welke informatie. Verderop

wordt uitgelegd welke informatie niet dient te worden gegeven aan ouders die enkel recht hebben op beperkte informatie.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie
A	Ouders die met elkaar zijn getrouwd; voor vader en moeder geldt:	X	
B	Ouders die zijn gescheiden; Voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen	
C	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren	X	
D	Ouders die niet met elkaar zijn getrouwd, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen	X	
E	Ouder die niet met het gezag is belast		X artikel 1:377c BW
F	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in gezagsregister; voor vader geldt:		X artikel 1:377c BW
G	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X	
H	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen	
I	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, maar niet ingeschreven in het gezagsregister; voor vader geldt:		X artikel 1:377c BW
J	Ouders beide uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst; voor vader en moeder geldt:		X artikel 1:377c BW
K	Voogd	X	
L	Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend		
M	Grootouders die de verzorging van het kind op zich nemen omdat de ouders spoorloos zijn		

L: Voor de biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend, geldt dus: helemaal geen informatie.

M: Voor grootouders, die de verzorging van de kinderen op zich nemen, omdat de ouders spoorloos zijn geldt: in principe geen informatie.

Het schoolprotocol voor ouders bij echtscheiding

Dit protocol bevat de volgende punten:

1. Ouders moeten de Rotterdamse Schoolvereniging informeren over de echtscheiding.
2. Beide ouders, ook als ze niet samenwonen, hebben recht op informatie over het kind volgens de wet.
3. Als ouders scheiden, behouden ze meestal allebei het gezag over het kind. Als dit niet het geval is, moet de verzorgende ouder dit aantonen aan de Rotterdamse Schoolvereniging.
4. Ouders ontvangen, wanneer zij gescheiden zijn of gaan scheiden, een vragenlijst om praktische informatie over de thuissituatie en gemaakte afspraken te verstrekken en zo misverstanden te voorkomen.
5. Op de vragenlijst geven ouders aan wie het kind wanneer brengt en haalt. Leerkrachten houden zich aan deze afspraken, maar kunnen wijzigingen accepteren na overleg met de verzorgende ouder.
6. Beide ouders worden uitgenodigd voor ouderavonden, de verzorgende ouder moet de andere ouder hiervan op de hoogte stellen.
7. Correspondentie wordt gericht aan beide ouders met gezag. Bij één-ouder gezag moet de gezaghebbende ouder de andere ouder op de hoogte stellen.
8. Ouders mogen hun onderlinge problemen niet op school bespreken. Leerkrachten gaan alleen in gesprek als dit het welzijn van het kind ten goede komt. Bij dreigende conflicten kunnen bevoegde instanties worden ingeschakeld.
9. Onpartijdigheid: de Rotterdamse Schoolvereniging blijft neutraal bij problemen rond de echtscheiding van ouders. Het welzijn van het kind heeft altijd prioriteit. Als er conflicten ontstaan tussen ouders en de school, zal de directeur met de leerkracht proberen deze op te lossen zonder betrokken te raken bij het conflict.
10. Wijziging geslachtsnaam: Als een ouder na een scheiding de achternaam van het kind wil wijzigen, moet daarvoor eerst een verzoek worden ingediend bij de rechter. Pas nadat de rechter akkoord is gegaan en de school een kopie van het officiële document heeft ontvangen, kan de naam van het kind worden gewijzigd.

Conclusie

Het welzijn van het kind staat altijd voorop bij de Rotterdamse Schoolvereniging. Adequate informatie over de thuissituatie van kinderen en hun gescheiden ouders stelt de school in staat om beter om te gaan met eventuele problemen of veranderingen. Ouders kunnen hierbij helpen door de **vragenlijst** in te vullen om misverstanden te voorkomen.

Vragenlijst voor niet-samenwonende ouders ten behoeve van de Rotterdamse Schoolvereniging.

Deze vragenlijst is ingevuld door:

.....

Voor- achternaam kind(eren)

.....

.....

.....

.....

Adresgegevens:

De hoofdverblijfplaats van het kind(eren) is:

Straat

Postcode en plaats.....

Telefoonnummer

E-mailadres.....

Adres bij moeder

Straat

Postcode en plaats.....

Telefoonnummer

E-mailadres.....

Adres bij vader

Straat

Postcode en plaats.....

Telefoonnummer

E-mailadres.....

.....

E-mailadres

1. Het adres waarop het kind bij de gemeente is ingeschreven:

- De moeder
- De vader
- Anders, namelijk:

2. De facturen van de Rotterdamse Schoolvereniging kunnen gestuurd worden naar:

- Moeder op bovenstaand adres
- Vader op bovenstaand adres
- beiden

3. Het ouderlijk gezag over ons kind/onze kinderen is als volgt geregeld:¹

- Het gezag berust bij beide ouders gezamenlijk
- Alleen de moeder heeft het gezag
- Alleen de vader heeft het gezag
- Anders, namelijk:

(Indien u het 2e , 3e of 4e vakje aankruist, en u had voor de scheiding beide het gezag, dan graag een kopie van het convenant of de gerechtelijke uitspraak aan de directie overhandigen).

4. Bij calamiteiten wordt er contact opgenomen met:

- 1 e contactpersoon.....
- 2 e contactpersoon.....

5. Is er sprake van een zorg- of omgangsregeling van het kind met de ouder bij wie ze volgens de gemeentelijke basisadministratie niet wonen?

- Ja ga verder naar vraag 6
- Nee ga verder naar vraag 8

6. Indien ja, die zorg- of omgangsregeling is:

- Bepaald door de rechter
- Onderling afgesproken
- Anders, namelijk

7. Beschrijf hieronder de zorg- of omgangsregeling (co-ouderschap, omgang met weekendregeling)

.....
.....
.....
.....
.....

8. Heeft de rechter één van de ouders het recht op omgang met het kind / de kinderen ontzegd?

- Nee

¹ Volgens de wet (art. 1:377c Burgerlijk Wetboek) hebben beide ouders recht op informatie betreffende de ontwikkeling van hun kind/kinderen, ook als één van de ouders niet is belast met het gezag.

- Ja, namelijk de moeder
- Ja, namelijk de vader

Eventuele toelichting:

.....

.....

.....

.....

.....

9. Zijn er tussen u beiden afspraken gemaakt over het halen en brengen van uw kind(eren) van en naar de Rotterdamse Schoolvereniging?

- Ja, ga verder naar vraag 11
- Nee / niet van toepassing, ga verder naar vraag 12.

10. Zo ja, welke? Beschrijf hieronder het schema van halen en brengen.

.....

.....

.....

.....

11. Is er bij u een belangrijke reden om afzonderlijke gesprekken met de leerkracht te voeren, dus zonder dat de andere ouder daarbij aanwezig is? ²

- Nee
- Ja

Eventuele toelichting:

.....

.....

.....

.....

Datum ondertekening:

Naam moeder:

Naam vader:

.....

Ik heb het protocol ontvangen en ben op de hoogte van de inhoud

.....

Ik heb het protocol ontvangen en ben op de hoogte van de inhoud

Ondertekening:

Ondertekening:

.....

.....

² Gesprekken met de leerkracht over de ontwikkeling van uw kind zullen in principe met beide ouders plaatsvinden, die daarvoor gezamenlijk worden uitgenodigd. In uitzonderlijke gevallen zijn wij bereid om individuele gesprekken met ouders aan te gaan.

Deze vragenlijst is ingeleverd op(datum) bij(naam)

Bijlage: Gezag in scheidingsituaties

Inleiding

Dit document biedt organisaties informatie over het omgaan met gescheiden ouders en de bijbehorende rechten en plichten.

Ouderschap

Ouderschap omvat juridisch, biologisch en sociaal ouderschap. Moeders krijgen automatisch het juridisch ouderschap bij de geboorte of adoptie van een kind.

Ouderschap bij moeders

Moeders verkrijgen automatisch het juridisch ouderschap bij de geboorte of adoptie van een kind.

Ouderschap bij vaders

Vaders krijgen automatisch het juridisch ouderschap als ze getrouwd zijn met de moeder bij de geboorte. Anders kan vaderschap worden verkregen door erkenning, adoptie of een rechterlijke uitspraak.

Erkenning

Erkenning maakt een man juridisch vader, ongeacht biologische verwantschap. Het geeft geen automatisch gezag; dit moet apart worden aangevraagd. Erkenning kan vóór of na de geboorte plaatsvinden en geeft recht op omgang, beperkte informatie en een onderhoudsplicht tot het kind 21 jaar wordt. Het kind wordt tevens erfgenaam van de vader.

Gezag

Gezag houdt in dat iemand verantwoordelijk is voor de verzorging, opvoeding en financiën van het kind, en het kind wettelijk vertegenwoordigt. Gezag eindigt bij 18 jaar of eerder bij huwelijk. Voogdij wordt uitgeoefend door iemand anders dan de ouder en kan ook aan derden worden toevertrouwd voor de verzorging en opvoeding van het kind. Gezinsvoogdij en voogdij verschillen, waarbij bij gezinsvoogdij ouders hun gezag behouden maar belangrijke beslissingen met de voogd moeten bespreken, terwijl bij voogdij het ouderlijk gezag vervalt aan een ander persoon of een instelling (zoals Bureau Jeugdzorg) toegekend.

Hoofregel: Gezag bij 2 ouders

Binnen een huwelijk hebben beide ouders automatisch gezag bij de geboorte van het kind. Als ze na de geboorte trouwen en de vader het kind erkent, krijgt hij ook automatisch gezag.

Binnen een geregistreerd partnerschap hebben ouders automatisch gezag over kinderen die binnen dit partnerschap worden geboren, maar de vader moet het kind erkennen. Na de geboorte van het kind krijgt de vader niet automatisch gezag als de ouders een partnerschap aangaan.

Ongehuwde ouders kunnen gezamenlijk gezag aanvragen door de erkenning van het kind door de vader en inschrijving van gezamenlijk gezag.

Gezag bij 1 ouder

Het gezag berust bij één ouder in situaties waarin hij/zij alleenstaand is, de andere ouder is overleden, of in bijzondere gevallen na een scheiding waarin de rechter het gezag aan één ouder toewijst.

Toestemming en informatie

Voor kinderen jonger dan 12 jaar moet de ouder met gezag toestemming geven voor officiële handelingen. Ouders met gezag hebben recht op alle informatie over het kind, behalve wanneer dit de belangen van het kind schaadt of de privacy van een ander in het gedrang brengt.

Voor kinderen tussen 12 en 16 jaar oud is toestemming nodig van zowel de ouders met gezag als het kind zelf voor bepaalde handelingen. Informatie mag alleen worden geweigerd als het kind niet in staat is zijn belangen te begrijpen, of als dit de privacy van anderen schendt.

Vanaf 16 jaar worden jongeren geacht zelfstandig beslissingen te kunnen nemen volgens de wet. Ze moeten toestemming geven voor behandelingen en hulpverleners hebben een beroepsgeheim ten opzichte van de ouders. Het delen van het leerlingendossier met ouders vereist toestemming van de jongere, tenzij deze niet in staat is zijn belangen te begrijpen.

In- en uitschrijving

A. Bij twee ouders met gezag:

In- of uitschrijving op een school is een belangrijke beslissing in de opvoeding van een kind. Ouders die gezamenlijk gezag dragen moeten daarover overeenstemming bereiken. In beginsel mag de school erop vertrouwen dat die overeenstemming er is als een kind wordt aangemeld, ook wanneer dat door een van de beide met gezag belaste ouders gebeurt.

Als de school weet of vermoedt dat een van beide ouders niet op de hoogte is of het oneens is met de in- of uitschrijving mag de school de in- of uitschrijving niet accepteren, tot het moment dat de school er zeker van is dat beide ouders akkoord gaan met de in- of uitschrijving. Wanneer dit er onverhoopt toe leidt dat een leerling thuis komt te zitten zal de school leerplicht inschakelen.

B. Bij één ouder met gezag:

Indien slechts een van de ouders is belast met het ouderlijke gezag kan de school volstaan met de handtekening van de ouder die belast is met het gezag. In dat geval kan de school de in- of uitschrijving van de leerling ook accepteren als de niet met gezag belast ouder niet instemt met de in- of uitschrijving.

Toestemming vragen:

A. Bij 2 ouders met gezag (en kind jonger dan 12 jaar):

Eén ouder kan toestemming geven voor bepaalde zaken, tenzij de andere ouder bezwaar maakt.

B. Bij 1 ouder met gezag (en kind jonger dan 12 jaar): De ouder met gezag beslist.

C. Bij kind tussen 12 en 16 jaar en beide ouders hebben gezag: Toestemming is nodig van het kind én de ouder met gezag. Eén ouder kan beslissen, tenzij de andere ouder bezwaar maakt.

D. Bij jongere van 16 jaar of ouder: De jongere geeft zelf toestemming.

Informatiedeling:

A. Bij twee ouders met gezag:

Organisaties hebben informatieplicht naar beide ouders. Als ouders onderling regelingen hebben over informatievoorziening, zoals het zelf doorsturen van rapporten, kan de organisatie hierop aansluiten.

B. Bij één ouder met gezag:

De ouder zonder gezag heeft recht op informatie op verzoek, maar niet meer dan wat aan de ouder met gezag wordt verstrekt. Als de ouder zonder gezag aangeeft dat informatie niet wordt doorgegeven, moet deze wel worden verstrekt op verzoek.

C. Bij jongeren van 16 jaar of ouder: Toestemming van de jongere is vereist om informatie te delen met ouders. Het is echter aan te raden om de ouders te informeren over behandelingen, gezien hun onderhoudsplicht.

Informatiedeling met derden:

Volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens mag informatie over een kind niet zomaar gedeeld worden met derden zonder toestemming van ouders en/of de jeugdige zelf. Er zijn echter uitzonderingen:

A. Wettelijke plicht:

Als er een wettelijke verplichting is om informatie te verstrekken, zoals aan de kinderrechter of de Raad voor de Kinderbescherming, is expliciete toestemming niet nodig.

B. Overleg in de jeugdzorg:

Binnen de jeugdzorg mogen medewerkers die direct betrokken zijn bij een cliënt overleggen, zelfs zonder toestemming van ouders of de jeugdige. Dit geldt alleen voor vormen van jeugdzorg onder de Wet op de jeugdzorg.

C. Melding aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK): Beroepskrachten met geheimhoudingsplicht kunnen vermoedens van kindermishandeling melden bij het AMK zonder toestemming van de cliënt, als het in het belang van het kind is.

D. Melding aan de Raad voor de Kinderbescherming: Hetzelfde geldt voor het doen van meldingen of verstrekken van informatie aan de Raad voor de Kinderbescherming in verband met vermoedens van kindermishandeling.

Soms is de Rotterdamse Schoolvereniging verplicht om gegevens aan bepaalde professionals te geven. Bijvoorbeeld bij:

- de aanvraag van leerlinggebonden financiering (lgf) (rugzakje)
- de overgang naar een andere school, bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs (vo) of het speciaal basisonderwijs (sbo);
- inzage door de Inspectie van het Onderwijs (Onderwijsinspectie) (lvhO);
- vermoedens van kindermishandeling;
- noodsituaties

Praktisch

De emotionele impact van echtscheidingen op gezinsleden kan leiden tot een verharding van strijd tussen ex-partners. Buitenstaanders, zoals leerkrachten en hulpverleners, kunnen ook beïnvloed worden door deze strijd, wat stress en gevoelens van dilemma kan veroorzaken. Het is belangrijk om te erkennen dat deze gevoelens normaal zijn bij conflicten, maar ook om een professionele afstand te bewaren en niet betrokken te raken bij de inhoud van de strijd. Neutraal en transparant beleid is essentieel om niet meegezogen te worden in het conflict en om duidelijk te communiceren met gescheiden ouders binnen de wettelijke kaders.